

AMERIKA

- príroda: členitosť Ameriky (ostrovy polostrovy), stabilná časť americkej litosferickej dosky, a mobilné časti ... najvyšší najnižší bod, pohoria, nížiny, námorné plošiny, panvy .. klimatické podmienky (najteplejšie miesto, najvlhšie) ... rieky a jazerá (málo minerálnych vôd)
- pôvodné obyvateľstvo: Indiáni – cez Beringov prieliv, aziati
- dobyvatelia: Vikingovia, Španieli, Portugalci .. aj čierna rasa na prácu
- Mount McKinley -Aljašský chrbát (NP-Denaly) ... Death Valley
- Apalače, Guvajanská vysočina, Siera Madre, Acongacua, Mato Grosso, Altiplano, Patagonia, Lano Estagalo ... najnehostejšia krajina – Patagónia
- púšte!, pohoria, rieky, plošiny! - všetko nájsť !!!
- západná pologuľa svetadiel Amerika, 2 kontinenty ... 4 oceány – Severný ľadový, Atlantický, Južný, Tichý ... ostrovy (Grónsko, Baffinov, Viktóriin, Ellesmerov, Ohňová zem, Veľké a Malé a Antily .. polostrovy (Aljaška, Kalifornský, Labradorský, Yucatán, Florida)

SPOLOČNOSŤ

- obyvateľstvo – zloženie: pôvodné – najviac! v andských štátov(indiánske, inuitské kmene-eskimáci... Aziati – Beringov prieliv), privečené (čierna rasa – južné štáty SŠA), prisťahovalecké (biely – stredná a južná Amerika)
- rasové zloženie – pôvodné žltá, kolonisti biela .. čierna dovlečená
- kultúra: religiozita (náboženstvo) – 1/3 obyv. hinduizmus, ostatné kresťania (protestanti – Kanada USA a rímskokatolíci-mexiko, Brazília), animizmus(Eskimáci, Kanada, indiánske ob.)
- jazyk – angličtina(SA), španielčina (Stredná a Južná Amerika), portugalčina (Brazília), francúzština (Kanada, Martinik, Francúzska Guajana)
- najpočetnejšie národy (1.Spojené štáty americké – 313mil., 2.Brazília, 3.Mexiko, 4.Kolumbia, 5.Argentína)
- stredná dĺžka života – vyspelé štáty 80 r., rozvojové štáty 65 r.
- Urbanizácia 80% - USA, Kanada
- regionalizácia štátov podľa vyspelosti
- vyspelé štáty – priemyselno-pol'ehospodársky – **USA**, Kanada – štáty G8
- rozvojové štáty – latinská Amerika ... BRIC – Brazília, **Mexiko**, Argentína (rýchlo sa rozvíjajúce sa štáty) ... andské štáty – surovinový prívesok vyspelých štátov – Ekvádor, Peru, Bolívia, Chile ... sever južnej Ameriky – Kolumbia, Venezuela, Guajana, Sulína, Franc. Guajana ... stredná Amerika a Karibik – od Mexika po Kolumbiu, Guatemala, Belize, Honduras, Nikaragua, Kostarika, Panama,, Bahamy, Kuba, Haiti ... laplatské štáty – Uruguaj, Paraguaj Galapágy, Malvíny (Falklandy), Jamajka, Trinidad a Tobago (prírodná živica a smola), Aruba

SPOJENÉ ŠTÁTY AMERICKÉ (USA)

- geografická poloha – severoamerický štát, 3. najrozľahlejším, 3.najpočetnejším
- relatívna poloha – výhody: klimatická (mierne a subtropické), prístup k dvom oceánom ... nevýhody: nevýhodná v rámci trhov, obchodu
- veľkosťou rovný Európe
- 313 mil. Obyvateľstvo
- federálny štát ... 50 štátov (Aljaška, Havajské ostrovy) + Portoriko
- príroda: 40°sgš.... severne chladnejšie ... na juh – subtropické vlhké(východ), suché(západ)
- povrch: členitý! ... pohoria: Mt.McKinley – Aljašský chrbát, Veľká panva-Dolina smrti, Skalnaté gory, Apalačské pohorie ... nížiny: Mississipská, Pobrežná, Atlantická (intenzívne poľnohospodársky využité) ... centrálné roviny – prerie ... panvy: Veľká ... náhorné plošiny: Coloradská, Kolumbijská, Llano Estacado ... púšte: Gilská, Somorská, Nevadská výsledkom vrásnenia vznik pohorí aj sopečnou činnosťou – spiace sopky: Sopka sv. Heleny, aj aktívne .. gejzíre ... zemetrasná činnosť – San Andreas
- vodstvo: povrchové vody sú pre nich !!!, nevyužívajú minerálne vody majú ich málo ... povrchové: Aljaška – ľadovce, rieky: Missouri a Mississippi, ľavé a pravé prítoky Mississippi – Ohio, Arkansas, Tenesea .. Colorado, Rio grande, Kolumbia jazerá: Veľké kanadské jazerá spolu s riekou sv. Vavrinca – námorný dopravný význam .. Niagare – Niagarské vodopády ..

- obyvateľstvo: pôvodné a súčasné ... čierne obyvateľstvo na juhovýchodnej časti Ameriky až po New York ku teplejším oblastiam
- ekonomika: druhá najväčšia ekonomika sveta po Číne, konkurovať môže len Čína, EÚ ako celok, donedávna Japonsko
- výhoda: prírodná – výborné klimatické podmienky – sebestačná v potravinách, patrí medzi najväčších vývozcov potravín
- spoločenské príčiny: 200-ročné skúsenosti z demokracie a trhového hospodárskeho systému
- pozornosť školstvu, najmä VŠ, špičkový vedci – učitelia VŠ nemajú stále miesto
- nerastné suroviny: sebestačný – šetria svoje zdroje ak sa dá kúpiť lacno
- pochytili modernu (PC ...)
- 80% služby, 19%, priemysel, 1% poľnohospodárstvo ... vytvárajú nadnárodný priemysel ... chemický a hutníctvo do krajín (napr. U.S.Steel)
- služby: zahraničný obchod (s Čínou a Nemeckom) .. export investícií, technológií, tovarov, surovín (najväčší export aj import potravín) ... námorné prístavy: San Francisco, New York, Boston finančníctvo, bankovníctvo – oblasti: Americký severovýchod (Chicago – Philadelphia), Florida (vedecká činnosť, cestovný ruch), Kalifornia (elektronika, zábavný priemysel) ... dopravné systémy: osobná doprava (diaľnice – prepojené!), letecká doprava (Atlanta, Chicago, LA, New York), železničná doprava (nákladné, nie osobná) nákladná doprava: vodná, námorná, riečna, železničná, raketové lety vzdelávanie: univerzity (Harvard – Boston, Kennedyho univerzita – Pleasant Hill-California, Kolumbijská - New York, Yalova univerzita – New Heaven-Connecticut, Princeton – New Jersey, Stanford – Kalifornia, Texas – Austin-Texas, Notre Dame de Lac - Indiana) ... pasívny cestovný ruch

SPOJENÉ ŠTÁTY MEXICKÉ

- geografická poloha: štát severnej Ameriky, jazykovo latinskej Ameriky ... výhoda: prímorský štát, sused s USA (vynikajúca poloha)
- Mexiko je členským štátom OECD
- 31 štátov, federatívny štát – španielčina
- príroda: plošinato-hornatý štát a obyvateľstvo žije vo veľkých námorných výškach ... Meseta Central (náhorná plošina) ... pokračovanie – Kordiler, Východná a Západná Sierra Madre ... Popocatepetl(sopka), zlom San Andreas (zemetrasenie), hurikány ... subtropickom, tropickom vlhkom a suchom klimatickom pásme .. rieka: Rio Grande ... jazerá: sopečného pôvodu
- obyvateľstvo: mestici 60% - žltá a čierna, 30% indiánov (pôvodní obyvatelia), belosi
- náboženstvo: 77% rímsko-katolícke ... prevažne katolíci !
- Stredná dĺžka života – 73 r., 78 r. ... vysoká dojčenská úmrtnosť
- ekonomika: poľnohospodárstvo: kukuričný typ výživy, pestujú aj pšenicu, exportuje zeleninu, sušené ovocie, čili papriky, fazule, koreniny ... chov oviec a hovädzí dobytok
- nerastné bohatstvo: export zemného plynu, ťažba ropy, svetový producent Ag a Cu + ostatné farebné kovy
- priemysel: elektrotechnický strojársky a hutnícky priemysel sa rozvinul aj ťažobný (banský) .. priemyselné oblasti: Ciudad de Mexico, Monterrey, pohraničná oblasť s USA – Juarez, Guadalajara, Tampico a Veracruz (ťažobný priemysel)
- služby: slabé príjmy z cestovného ruchu – slabo vyvinutý ... bankovníctvo, finančníctvo: za pomoci USA, rozvinutá letecká doprava, námorná ale vnútroštátne cesty majú na nízkej úrovni

KARIBSKÉ ŠTÁTY

- Belize, Guatemala až Panama ... na ostrovoch Veľké Antily
- banánové republiky
- poľnohospodárstvo: export kávy, ovocia(pomaranče, ananásy, banány)
- cestovný ruch! - Dominikánska republika, Kuba, Bahamy
- rozvoj finančníctva a bankovníctva podporovaný USA
- zdroj príjmov – Panamský prieplav
- rasa: čierna a miešanci

KUBA

- socialistická .. nerastné bohatstvo – farebné kovy ... svetový producent cukrovej trstiny, pomarančov, kubánsky tabak produkcia alkoholu (rum) ... cestovný ruch – biela pláž

BRAZÍLIA

- štát Južnej Ameriky
- súčasní obyvatelia – biela rasa a miešanci, žltá aj čierna
- urbanizácia ! ...
- ekonomika:
- poľnohospodárstvo – Brazílska vysočina a Mato Grosso .. klčovanie pralesov na plantáže (citrusové ovocie, avokádo, papája ... svetová produkcia) ... producent kávy kakaa... svetový producent cukrovej trstiny – pohonná hmota (biomasa) ... živočíšna výroba – chov hovädzieho dobytku, chov hydiny, rybolov (sladkovodný)
- nerastné bohatstvo – železná ruda, urán, Mn, farebné kovy (bauxit, Cu) + diamanty + achát !
- priemysel: všetky priemyselné odvetia, automobil (USA, EÚ, Japonsko), energetika (vodné elektrárne – na Parane najväčšia hydroelektrárňa), hutníctvo farebných kovov, chemický priemysel, kožiarsky, obuvnícky, textilný (svetový producent bavlny) ... Sao Paolo – Belo Horizonte – Campos
- služby: nerozvinutý cestovný ruch celkovo, Rio, Sao Paulo .. slamy – chudobné predmestia, štvrte

ROZVOJOVÉ ŠTÁTY JUŽNEJ AMERIKY

- sú surovinovým príveskom vyspelých štátov
- ropa, zemný plyn – Venezuela, Maracaibo, Ekvador ... metalurgické suroviny – Surina (bauxit), Jamajka, Chile (Zn, Sn, chilský liadok NPK) ... čierne zlato (guáno – vtáčie hnojivo) – západné pobrežie Peru, Ekvádor ...
- sú poľnohospodárskym príveskom vyspelých štátov – káva, kakao, banány
- ekologické mäso! - Uruguaj, Paraguaj